

1. Samenvatting voorstel

Conform artikel 12 van de Financiële verordening Veiligheidsregio Hollands Midden informeert het Dagelijks Bestuur door middel van tussentijdse rapportages het Algemeen Bestuur over de realisatie van de beleidsvoornemens, relevante ontwikkelingen en afwijkingen in de begroting van het lopende boekjaar.

2. Algemeen

Onderwerp:	Bestuursrapportage najaar 2016 Veiligheidsregio Hollands Midden	Opgesteld door:	E.H. Breider Concerncontroller
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	1 december 2016
Agendapunt:	B.3	Bijlage(n):	-
Portefeuille:	G. Goedhart (DB) H. Meijer (VD)	Status:	Informatief
Vervolgtraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Toelichting**3.1 Prognose financieel resultaat 2016**

Met de vastgestelde 1^e begrotingswijziging 2016 (AB 30 juni 2016) is het bestuurlijk vastgestelde financieel kader definitief bepaald voor 2016. Met de financiële inzichten tot en met september 2016 wordt gemeld dat de exploitatie van de VRHM naar verwachting binnen het financieel kader blijft. Geprognosticeerd wordt een positief resultaat van ong. € 1,0 mln., m.n. nog veroorzaakt door onderuitputting kapitaallasten. Het verschil t.o.v. 2015 (jaarrekeningresultaat € 2,4 mln. positief) wordt veroorzaakt door lagere baten enerzijds (lagere gemeentelijke bijdragen, BDUR en bijdragen van derden) en een stijging van lasten anderzijds. De grootse stijging is te zien in de salarislasten als gevolg van de invoering van de nieuwe CAO Gemeenten 2016 – 1 mei 2017. Verder is o.a. ook een stijging in de huisvestingslasten voor onderhoud en renovaties te zien als gevolg van nieuwe onderhoudsplannen.

Expliciet wordt hierbij nog wel gerefereerd aan het besluit van het DB van 14 april 2016 om geen specifieke bestemmingsreserve Individueel Keuzebudget (IKB) te vormen uit het positief rekeningresultaat van 2015. Voorgesteld is om de extra last (ong. € 750.000) te dekken uit het eventueel positief rekeningresultaat van 2016 en indien dit niet mogelijk blijkt de Algemene Reserve hiervoor aan te wenden.

3.2 Realisatie van de beleidsvoornemens / relevante ontwikkelingen**Algemeen**Regionaal risicoprofiel 2016-2019

Op 26 november 2015 heeft het AB het herijkt Regionaal Risicoprofiel Hollands Midden 2016-2019 vastgesteld. Risico's waaraan de veiligheidsregio de komende jaren (extra) aandacht voor geven zijn:

- Overstromingen
- Verstoring energievoorziening, telecommunicatie/ICT, ziektegolf
- Verstoring openbare orde
- Luchtvaartongevallen

Regionaal beleidsplan 2016-2019

Op 31 maart 2016 heeft het AB het Regionaal Beleidsplan 2016-2019 Veiligheidsregio Hollands Midden vastbesteld met daarin de drie beleidsprioriteiten voor de komende beleidsperiode:

- informatiegestuurd werken
- risicogericht werken
- omgevingsgericht (net)werken

Bestuurlijke uitgangspunten kostenniveau Brandweer Hollands Midden en financieringssystematiek gemeentelijke bijdragen na 2018 (Cebeon)

Op 31 maart 2016 heeft het AB de bestuurlijke uitgangspunten voor het kostenniveau van Brandweer Hollands Midden en de financieringssystematiek voor de gemeentelijke bijdragen vanaf 2019 (Cebeon) vastgesteld. Het Bestuur wil aan het principe vasthouden om het niveau van de kosten en de gemeentelijke financiering voor brandweezorg in Hollands Midden te realiseren voor het referentiebudget dat gemeenten via het Gemeentefonds ontvangen als fictief budget voor de brandweertaak.

Dekkingsplan Brandweer Hollands Midden 2016-2019

Op 31 maart 2016 heeft het AB het Dekkingsplan Brandweer Hollands Midden 2016-2019 Veiligheidsregio Hollands Midden vastbesteld. In het dekkingsplan 2016-2019 wordt inzicht gegeven in de geprognoseerde opkomsttijden van de brandweer binnen het verzorgingsgebied. Tevens worden ontwikkelingen benoemd die van invloed zijn op de toekomstige opkomsttijden van de brandweer.

Multi

Doorontwikkeling kader evenementenveiligheid

Het kader evenementenveiligheid VRHM is op 8 november 2012 vastgesteld door het AB van VRHM. Eind 2015 heeft Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC) het kader geëvalueerd. Hieruit zijn een aantal onderwerpen naar voren gekomen die door de werkgroep evenementenveiligheid nader zijn onderzocht en uitgewerkt. Deze aanpassingen en aanbevelingen dragen bij aan de doorontwikkeling van het kader evenementenveiligheid VRHM en sluiten aan bij de punten in de reactie op het inspectierapport “*Meer aandacht nodig voor veiligheid en gezondheid bij publieksevenementen*”. Vooruitlopend hierop zijn gemeenten meegenomen in de doorontwikkeling van het kader en inhoudelijke onderwerpen. Dit is onder andere gebeurt in de door VRHM georganiseerde leergang evenementenveiligheid 2016. Bestuurlijke besluitvorming vindt plaats in het DB van 3 november en AB van 1 december 2016.

Voor het trainen en opleiden van vergunningverleners en medewerkers openbare orde & veiligheid (MOV'ers) op het vlak van risicoanalyse en het Integraal Operationeel Plan (IOP) worden in 2017 workshops georganiseerd. Daarnaast wordt nagedacht over het (laten) ontwikkelen van een ICT tool met betrekking tot het efficiënt uitwisselen van informatie, ofwel het regionaal aanschaffen van de Evenement Assistent.

Visie en ambitie 2016-2020 OTO bevolkingszorg

In het najaar van 2015 heeft de werkgroep mono-OTO (Opleiden, Trainen, Oefenen) samen met de MOV'ers onder leiding van het COT, Instituut voor Veiligheid en Crisismanagement, een visie en ambitie voor OTO-bevolkingszorg ontwikkeld. De visie en ambitie beschrijft de richting waar de oranje kolom met OTO-bevolkingszorg naar toe wil. In de visie en ambitie zijn de uitgangspunten beschreven die ten grondslag liggen aan OTO-bevolkingszorg, evenals de verantwoordelijkheden en kwaliteitseisen. Het DB heeft de visie en ambitie vastgesteld (15 september 2016) en wordt ter informatie aangeboden aan het AB op 1 december 2016.

Visitatie Veiligheidsregio Hollands Midden

De veiligheidsregio is in voorbereiding op de visitatie welke op 1 en 2 december 2016 zal plaatsvinden. 'Visitatie in de veiligheidsregio' is een methode om de prestaties en de organisatieontwikkeling op strategisch niveau kwalitatief te beschouwen. Doel is om de veiligheidsregio verder te ontwikkelen en om van en met elkaar te leren. De veiligheidsregio gaat met een visitatiecommissie in gesprek over een aantal thema's die alle veiligheidsregio's raken. De visitatiecommissie is samengesteld uit collega's van andere regio's aangevuld met een of meer externe partners en deskundigen, die de gevisiteerde regio vanuit een waardierend en ontwikkelgericht perspectief bevragen.

De samenstelling van de visitatiecommissie voor Veiligheidsregio Hollands Midden is als volgt:

- Nico van Mourik, algemeen directeur veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, voorzitter visitatiecommissie
- Ingrid van Elst, diensthoofd personeels- en organisatieontwikkeling veiligheidsregio Groningen
- Ronald de Meij, directeur publieke gezondheid veiligheidsregio Zeeland
- Paul van Mullekom, uitvoerend regionaal commandant brandweer van de Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Lidia Spindler, algemeen directeur/gemeentesecretaris gemeente Bergen op Zoom
- Ruud Stassen, directeur INK, extern commissielid

Programma Brandweer

Acties FLO overgangsrecht

De vakbonden en de Brandweerkamer zijn (weer) in overleg over herziening van de regeling FLO-overgangsrecht. Herziening is nodig omdat het FLO-overgangsrecht wijzigt door veranderende wetgeving.

Volgens het persbericht op de VNG site van 10 oktober jl. hebben bonden en de Brandweerkamer vrijdag 7 oktober belangrijke stappen gezet in de onderhandelingen over de reparatie van het FLO-Overgangsrecht. Partijen vonden het belangrijk om het over een nieuwe staffel van uittredeleeftijden eens te worden. Ze zijn beiden akkoord met de uitgangspunten t.a.v. langer doorwerken en de uittredeleeftijd per cohort. Tijdens het overleg is verder afgesproken om een aantal onderdelen goed uit te werken, zodat bij het volgende overleg op 29 oktober de contouren van een akkoord duidelijk kunnen worden. Het bereikte resultaat van 7 oktober geeft de partijen vertrouwen dat een onderhandelaarsakkoord binnen handbereik is.

Bluswatervoorziening

Het DB van de Veiligheidsregio Hollands Midden heeft ingestemd (15 september 2016) met de projectopdracht om te komen tot de gezamenlijke realisatie van een toekomstbestendige bluswatervoorziening binnen de Veiligheidsregio Holland Midden.

De levering van bluswater via brandkranen komt de komende jaren onder druk te staan. Dit komt doordat waterleidingbedrijven beleidswijzigingen ten aanzien van de brandkraan willen of hebben doorgevoerd. Dit doen ze met het oog op een betere borging van de drinkwaterkwaliteit. Dit betekent dat er minder brandkranen in het leidingnet geplaatst kunnen worden en dat de brandkranen minder capaciteit gaan leveren.

Voorgesteld is om in samenspraak met de waterleidingbedrijven, gemeenten en Brandweer Hollands Midden een projectplan op te stellen hoe gezorgd gaat worden dat (minimaal) de komende 20 jaar voorzien kan worden in een adequate levering van bluswater. Dit projectplan zal 15 december 2016 ter instemming aan het DB worden voorgelegd.

Delegatiebesluit, Mandaatregeling, Budgethoudersregeling en Financieel Statuut

Afgelopen jaar is hard gewerkt aan bovenstaande documenten en hun onderlinge samenhang. Deze zijn in afronding en het Delegatiebesluit, de Mandaatregeling en het Financieel Statuut worden 15 december 2016 ter bestuurlijke instemming en 23 februari 2017 ter bestuurlijke vaststelling aangeboden. Zij vormen de basis waarop de regionaal commandant, tevens directeur de aanvullende besluiten op de Ondermandaatregeling en Budgethoudersregeling kan nemen. Het voornemen is dat alle besluiten formeel op 1 januari 2017 van kracht worden.

Risicomanagement

Het Directieteam van Brandweer Hollands Midden staat voor de uitdaging om een goed beeld te vormen over de mate waarin Brandweer Hollands Midden de mogelijke risico's op het gebied van de interne beheersing van de organisatie onder controle heeft.

Dit is ook een doelstelling van het Korpsbeleidsplan 2016-2018 *'We werken meer risicogericht. We kennen daarom de risico's binnen ons korps. We duiden de risico's, zodat ze de basis vormen voor ons verdere handelen'*. Maar risicomanagement wordt ook voorgeschreven door wet- en regelgeving, zoals door de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Artikel 11 van het BBV verplicht de medeoverheden om in de paragraaf weerstandsvermogen een inventarisatie te geven van de risico's en van de weerstandscapaciteit, alsmede een inventarisatie van het beleid ter zake. Daarnaast heeft de accountant aan het Bestuur gerapporteerd dat meer sturing op risicomanagement gewenst is en heeft de accountant geadviseerd om bij het integraal risicomanagement tevens een fraude- en omgevingsanalyse mee te nemen. Inzicht of de belangrijkste (bedrijfs)risico's zijn afgedekt, heeft de organisatie niet, aldus het accountantsverslag.

Het Directieteam BHM heeft daarom besloten tot inhuur van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) ter ondersteuning bij het uitvoeren van een risico inventarisatie- en analyse (risico's identificeren, waarderen, prioriteren en voorstellen voor beheersingsmaatregelen) op het gebied van de interne beheersing van de organisatie van Veiligheidsregio Hollands Midden. Per sector wordt in de periode oktober en november een risico-inventarisatiesessie georganiseerd. De uitkomsten worden vertaald in een nieuwe paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing bij de begroting en de jaarrekening en is input voor een actualisatie van de Nota Reserves.

Notitie Jeugdbrandweer BHM

Het Directieteam BHM heeft ingestemd met het voorstel om te investeren in de meerwaarde die een Jeugdbrandweer biedt voor het enthousiasmeren, binden en werven van toekomstige vrijwilligers. Daarbij in te zetten op de doorontwikkeling van de jeugdbrandweer met name als wervingsinstrument. Dit te doen binnen de veiligheidsregio Hollands Midden (middels een 'organisatieverordening Jeugdbrandweer').

Septembercirculaire gemeentefonds 2016

Op 16 maart 2016 heeft het AB de Bestuurlijke uitgangspunten kostenniveau Brandweer Hollands Midden en financieringssystematiek gemeentelijke bijdragen vanaf 2019 (Cebeon) vastgesteld. Aanpassingen in het absoluut niveau (referentiebudget) en de bijdrage van elke gemeente wordt één maal in de vierjaar (gelijk de beleidsplan periode) toegepast, gebaseerd op de septembercirculaire gemeentefonds T-2 van de beleidsplan periode. T-2 betekent in deze op basis van de septembercirculaire gemeentefonds 2017.

In de rapportage 'Evaluatie financieringssystematiek Hollands Midden' (Cebeon, 28 september 2015, bijlage bij de beslisnotitie) is een berekening gemaakt voor het jaar 2019 gebaseerd op de ramingen uit de septembercirculaire 2015. Deze berekening is nu ook gemaakt op basis van de septembercirculaire 2016.

Subcluster brandweer en rampenbestrijding Hollands Midden in 2019

Conform Septembercirculaire gemeentefonds 2015 en 2016, rekening houdend met de correctie van 5,6% (m.n. gemeentelijke rampenbestrijding)

	voor 2019		verschil		% verdeling		
	Sep circ'15	Sep circ'16	absoluut	%	Sep circ'15	Sep circ'16	verschil
Noordwijk	1.649.000	1.737.000	88.000	5,3%	3,7%	3,8%	0,1%
Waddinxveen	1.298.000	1.366.000	68.000	5,2%	2,9%	3,0%	0,0%
Voorschoten	1.194.000	1.253.000	59.000	4,9%	2,7%	2,7%	0,0%
Gouda	4.080.000	4.261.000	181.000	4,4%	9,2%	9,3%	0,1%
Bodegraven-Reeuwijk	1.937.000	2.021.000	84.000	4,3%	4,4%	4,4%	0,0%
Kaag en Braassem	1.524.000	1.588.000	64.000	4,2%	3,5%	3,5%	0,0%
Katwijk	3.103.000	3.229.000	126.000	4,1%	7,0%	7,0%	0,0%
Leiden	8.863.000	9.202.000	339.000	3,8%	20,1%	20,1%	0,0%
Lisse	1.261.000	1.309.000	48.000	3,8%	2,9%	2,9%	0,0%
Leiderdorp	1.476.000	1.532.000	56.000	3,8%	3,3%	3,3%	0,0%
Teylingen	1.754.000	1.819.000	65.000	3,7%	4,0%	4,0%	0,0%
Krimpenerwaard	2.960.000	3.064.000	104.000	3,5%	6,7%	6,7%	0,0%
Nieuwkoop	1.398.000	1.447.000	49.000	3,5%	3,2%	3,2%	0,0%
Hillegom	1.067.000	1.102.000	35.000	3,3%	2,4%	2,4%	0,0%
Alpen aan den Rijn	5.748.000	5.925.000	177.000	3,1%	13,0%	12,9%	-0,1%
Zuidplas	2.122.000	2.185.000	63.000	3,0%	4,8%	4,8%	0,0%
Zoeterwoude	587.000	603.000	16.000	2,7%	1,3%	1,3%	0,0%
Noordwijkerhout	931.000	952.000	21.000	2,3%	2,1%	2,1%	0,0%
Oegstgeest	1.209.000	1.217.000	8.000	0,7%	2,7%	2,7%	-0,1%
Totaal Hollands Midden	44.161.000	45.812.000	1.651.000	3,7%	100,0%	100,0%	0,0%

Duiding verschil

Van deze € 1,65 mln. hogere voeding in het gemeentefonds wordt bijna 4/5e deel verklaard door een hogere uitkeringsfactor. Deze hogere uitkeringsfactor à 2,9% hangt met name samen met hogere accressen (met name vanaf 2018) die worden veroorzaakt door extra rijksuitgaven die doorwerken in het gemeentefonds (conform de trap-op-trap-af normeringssystematiek).

Ook de middellange termijn raming (MLT) van het CPB over de ontwikkeling van de Nederlandse economie heeft een duidelijk positieve invloed op het meerjarenbeeld van het accres. Hier dient wel

de prijsontwikkeling uit te worden gedekt. Deze hogere uitkeringsfactor heeft voor alle gemeenten dezelfde relatieve ontwikkeling.

Voor het overige deel wordt het veroorzaakt door de ontwikkeling (groei/krimp) van de eenheden van de maatstaven en nog een kleine definitiewijziging van de maatstaf woonruimten voor gemeenten met veel uitwonende studenten.

In relatieve zin is de groei het sterkst in Noordwijk, Waddinxveen en Voorschoten. Voor Waddinxveen houdt dit verband met de ontwikkeling in inwoners en daarvan afgeleide maatstaven. Voor Noordwijk en Voorschoten komt door het aantal bedrijfsvestigingen en OZB-waarden niet-woningen.

De ontwikkeling is relatief het laagst voor Oegstgeest, met name door een afname in de omgevingsadressendichtheid en OZB-waarde niet-woningen. Deze ontwikkeling van de eenheden van de maatstaven wordt gecompenseerd door de ontwikkeling in de uitkeringsfactor/accres.

In absolute zin is de toename het sterkst in Leiden en Gouda, met name door de stijging in inwonertal (en de daarvan afgeleide klantenpotentiëlen) en omgevingsadressendichtheid.

Programma Gemeenschappelijke Meldkamer

Stand van zaken Financiën GMK De Yp

In de vergadering van de Ambtelijke stuurgroep Gezamenlijke meldkamers in De Yp van 25 januari 2016 heeft de Directeur Meldkamer aangegeven welke stappen worden ondernomen om duidelijkheid te krijgen in de financiële afwikkeling van de afgelopen jaren. Het betreft een o.a. een inzicht in het samenvoegingsvoordeel sinds de GMK Hollands Midden is gehuisvest in De Yp. De Directeur Meldkamer legt de uitkomst van het onderzoek met conclusie en aanbeveling over de opvolging (definitieve afwikkeling van het samenvoegingsvoordeel voor de afgelopen en nog komende jaren) voor aan de ambtelijke stuurgroep. Daarna volgt doorgeleiding naar de bestuurlijke stuurgroep en de besturen van de beide veiligheidsregio's.

De ambtelijke stuurgroep heeft op 27 juni jongstleden opdracht gegeven tot onderzoek naar de kosten van de GMK Den Haag. Doelstelling van deze opdracht is tweeledig:

1. inzicht te krijgen in de kosten, zodat voor de komende jaren een begroting kan worden opgesteld die de kosten van de GMK Den Haag in de komende jaren dekt;
2. de bestuurlijke afspraken die bij de samenvoeging zijn gemaakt tot 1 januari 2017, onder meer op basis van dit inzicht, voor de komende jaren (tenminste tot 2020) te herijken.

In de opdracht die door de ambtelijke stuurgroep op 27 juni is vastgesteld is de volgende vraagstelling opgenomen. Het onderzoek betreft inzicht in zaken die in twee fasen worden onderzocht. De eerste fase betreft:

- Inzicht in de huidige en toekomstige kosten, gerelateerd aan de begrotingen;
- Inzicht in gerealiseerde besparingen.

De tweede fase betreft:

- Een toetsing of de huidige verdeelsleutel van kosten en baten (nog) fair is;
- Een helder financieel beeld dat kan dienen als een nieuwe nulmeting;
- Inzicht in de frictiekosten, waarover de veiligheidsregio's afspraken met V&J moeten maken;
- Een antwoord op de vraag of de door de VRH gehanteerde begrotingssystematiek als format zou kunnen dienen voor de GMK Den Haag tot het moment dat er een nieuwe landelijke systematiek is

- Onderzoek voor de jaren 2016 – 2020, gericht op de ontwikkeling van kosten op het gebied van:
  - o Personeel (efficiencyvoordeel);
  - o ICT (vervangingsinvesteringen en aansluiten bij landelijke ontwikkelingen);
  - o Huisvesting (verhuizing RCC Hollands Midden, consequentie huurovereenkomst De Yp bij gebruik door meerdere partijen en consequentie pand Rooseveltstraat in Leiden)

De uitkomsten van tweede fase leiden uiteindelijk tot een voorstel om te komen tot nadere afspraken over de governance en beheer van GMK Den Haag.

Met betrekking tot bovenstaande onderzoeksopdracht heeft de portefeuillehouder GMK in het DB van VRHM, mevr. Spies, in de bestuurlijke stuurgroep (21 september 2016) nog de volgende randvoorwaarden meegegeven:

Bestuurlijke randvoorwaarden VRHM Fase 1:

1. De begroting is taakstellend voor de jaren tot aan overdracht aan LMO.
2. Vervangingsinvesteringen dienen te worden gedekt uit de lopende begroting.
3. Uitbreidingsinvesteringen in infrastructuur en functionaliteit (informatievoorziening) moeten in lijn zijn met de landelijk gestandaardiseerde infrastructuur / informatievoorziening van de LMO.
4. Op dit moment ontbreekt het bij de Politie Eenheid Den Haag aan financieel inzicht in de huidige kosten van GMK De Yp. Dit maakt de vraag aan de Veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden om een bijdrage in de investeringen zeer lastig. Gezien het ontbrekende inzicht in de kosten van de meldkamer, kunnen extra exploitatiekosten niet worden doorberekend aan de veiligheidsregio's. Dit omdat de vraag of deze kunnen worden gedekt uit de onderuitputting op overige kostencategorieën (bijv. vacaturegelden) ook niet kan worden beantwoord.

Bestuurlijke randvoorwaarden VRHM Fase 2:

5. Bij de toetsing of de huidige verdeelsleutel van kosten en baten (nog) fair is blijft het uitgangspunt gehanteerd (conform Startdocument Project meldkamer Den Haag en bestuurlijke besluitvorming AB VRHM op 27 maart 2014) dat bij samenvoeging de structurele kosten van beide meldkamers gelijk blijven en zo mogelijk dalen.

Achterblijvende materiële kosten GMK Hollands Midden

In het 'Transitieakkoord meldkamer van de toekomst' zijn afspraken gemaakt over de achterblijvende materiële kosten. In Hollands Midden is hiervan sprake als gevolg van een achterblijvende meldkamer. In het transitieakkoord is afgesproken dat binnen elke regio de achterblijvende materiële kosten verdeeld worden onder de betrokken partijen binnen de meldkamer volgens de in bepaling 69 genoemde verdeelsleutel. Het deel van de achterblijvende materiële kosten van de veiligheidsregio's wordt gedragen door het ministerie van VenJ.

Hierover is de VRHM in gesprek met ambtenaren van VenJ. Vanuit Hollands Midden worden de achterblijvende materiële kosten berekend door een vergelijk te maken met de boekwaarde en de taxatiewaarde en/of WOZ-waarde. Aan DTZ Zadelhoff is opdracht gegeven tot het uitvoeren van een taxatie. De resultaten daarvan zijn binnenkort bekend. Na overeenstemming over (de berekening van) de achterblijvende materiële kosten kan VRHM met de betrokken partijen binnen Hollands Midden en het ministerie van VenJ, conform het transitieakkoord, proberen tot afspraken komen.

Programma Veiligheidsbureau

Naast de reguliere werkzaamheden heeft het Veiligheidsbureau zich in de afgelopen periode gericht op:

- De implementatie van de wettelijke planfiguren (regionaal risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan), waarbij bijzondere aandacht is uitgegaan naar integraal werken.
- Het versterken van de planning- en controlcyclus van de veiligheidsregio (management control);
- Het verder ontwikkelen en implementeren van digitaal werken in VRHM;
- Het versterken van een effectieve en efficiënte multidisciplinaire samenwerking, mede naar aanleiding van veranderende relaties en nieuwe ontwikkelingen.

Voor het programma Veiligheidsbureau zijn verder geen bijzonderheden te vermelden betreffende de realisatie van de beleidsvoornemens en/of relevante ontwikkelingen en de begroting in het lopende boekjaar.

Programma Oranje Kolom

In de eerste drie kwartalen van dit jaar is in lijn met het werkplan Oranje Kolom 2016 gewerkt aan de prioriteiten uit het beleidsplan VRHM 2016-2019. Onderstaand wordt aandacht besteed aan afwijkingen die het werkplan hebben beïnvloed.

In de voorjaarsrapportage is er melding van gemaakt dat de coördinatie van de vluchtelingenproblematiek meer tijd en aandacht heeft gekost dan was voorzien in het werkplan. Vanwege de terugloop van de instroom van nieuwe vluchtelingen aan het begin van de zomer is de extra werkdruk op dit onderwerp aanzienlijk verminderd.

Onvoorziene mutaties in het personeelsbestand zorgden vanaf het derde kwartaal voor onderbezetting waardoor de geplande uitvoering van de werkzaamheden negatief is beïnvloed.

Vanwege de eerder gemelde vertraging met betrekking tot de aanbesteding en aanschaf van een registratiesysteem voor het bijhouden van opleiding en ontwikkeling van bevolkingszorg functionarissen bij gemeenten (AG5) is aan het begin van de zomer een (in eigen beheer ontwikkeld) alternatief systeem 'gevuld' met relevante gegevens. Deze extra onvoorziene werkzaamheden zijn verricht door de vier cluster coördinatoren en de medewerkers van het bgc en hebben aanzienlijk meer tijd gekost dan was voorzien.

4. Implementatie en communicatie

-

5. Bijlagen

-